

Piąty rocznik „PRZESZŁOŚCI“

1933

PRZESZŁOŚĆ

---

1. Lektura dla szkoły i domu z zakresu
historji powszechnej i polskiej.

Życiorysy wybitnych ludzi — Charakterystyka epok i kultur — Wskazów
===== bibliograficzne =====

2. Wiadomości z dziedziny polityki,
życia społecznego i pedagogiki.

POD REDAKCJĄ
PIOTRA ŻUKOWSKIEGO

P O Z N A Ń 1933

Treść roczników z r. 1929, 1930 i 1931

UKAZAŁY SIĘ ROCZNIKI „PRZESZŁOŚCI“ Z LAT 1929—1933. SĄ DO NABYCIA W ADMINISTRACJI ZA ZŁ. 6 Z PRZESŁANIEM. DWA ROCZNIKI — ZŁ. 11. TRZY — ZŁ. 16. CZTERY — ZŁ. 20. PIĘĆ — ZŁ. 23.

Treść I rocznika: Finemore. Z życia angielskiego w XVIII w. — Życiorysy Mikołaja II i Hoowera. — D'Avenel. Z dziejów kultury francuskiej. — P. Żukowski. Z historii kultury rosyjskiej. — Wojna światowa. — P. Żukowski. Jak Finlandja walczyła o wolność. — Ganzyński. Ze wspomnień kaukaskich. — Wrażenia z kongresu historyków w Oslo. Bibliografja prac w języku polskim o Włoszech i o Rosji i t. d.

Treść II rocznika: Bandura. Udział Mierosławskiego w rewolucji badeńskiej. — Dr. St. Frycz. Nasz dziejowy stosunek do Francji. — P. Żukowski. Losy Ormian. — Rządy Mikołaja I. — Wojna rosyjsko-japońska. — Za kulisami wojny hiszpańsko-amerykańskiej. — Szczęcki. Bitwa pod Osowem. — Wierzbicki. Odrodzenie szkoły polskiej w Wielkopolsce. — Wychowanie w utworach Tolstoja i pamiętnikach Brodzińskiego. — Z. Ganzyński. Życiorys Clemenceau. — Dr. J. M. i H. Ułaszyn. Foch czy Fosz. — St. Wesołek. Portugalia powojenna. — Żukowski. Reformator abisyński. — Porawski. Eurypides w szkole hellenistycznej.

Treść III rocznika: P. Żukowski. Z historii kultury średniowiecznej. — P. Ganzyński. Niemiecki handel murzynami w w. XVII. — Tegoż Pizarro w Peru. — Wesołek. Wojna chłopka w Niemczech 1525 r. — P. Żukowski. Rządy Mikołaja I. — Tegoż. Tsypowy prusak. — Z pamiętnika rosyjskiego oficera - Polaka o epoce Mikołaja I.

Roczniki z r. 1932 i 1933 kosztują z przesłaniem 6 zł.

Opinie o „Przeszłości“ wyrażone w listach lub ustnie:

Prof. Uniw. Pozn. Kleczkowski: „Przeszłość“ jest dobrze redagowana.”

Prof. W. S. Pi. w Poznaniu S. Ropp: „Czyteln „Przeszłość“ zawsze z zainteresowaniem.”

Prof. Uniw. Pozn. I. Hofman: „Pismo interesujące.”

Dyrektor Gimn. w Warszawie St. Federowicz: „Przeszłość“ czytamy z wielką przyjemnością.”

Dyr. Sembr. Nacsz. Żeń. w Grodnie, W. Czapowówna: „Przeszłość“ ogromnie mi się przydaje przy wykładach.”

Dr. M. Fomkowski w Poznaniu: Zainteresowałem uczniów, czytając wrywań „Przeszłości”.

Prof. A. Ratyński ze Skłerniewic: „Z prawdziwą przyjemnością prenameruję „Przeszłość”. Wrażenie z otrzymanych zeszytów było nader dodatnie. Wydawanie „Przeszłości” jest niezwykle w Polsce przedsięwzięciem.”

Dyr. Archiwum Państw. w Poznaniu, Dr. Kaczmarczyk: „W „Przeszłości” są ciekawe rzeczy.”

„Miesięcznik Pedagogiczny”, Nr. 10 (Cieszyn). „W Poznaniu wychodzi bardzo cenny miesięcznik historyczny, „Przeszłość”. Artykuły w nim zamieszczone muszą rozbudzić zainteresowanie wśród nauczycielstwa, które też z powołaniem powinno się zapoznać bliżej”.

Piąty rocznik „PRZESZŁOŚCI“

1933

PRZESZŁOŚĆ

- 1. Lektura dla szkoły i domu z zakresu
historji powszechnej i polskiej.**

Życiorysy wybitnych ludzi — Charakterystyka epok i kultur — Wskazówki
===== bibljograficzne =====

- 2. Wiadomości z dziedziny polityki,
życia społecznego i pedagogiki.**

POD REDAKCJĄ
PIOTRA ŻUKOWSKIEGO

Biblioteka Jagiellońska

1003239065

P O Z N A Ń 1933

2875
11
5 (1933)
ZACOP.

Spis treści „Przeszłości“ z r. 1933.

Historia starożytna. Herodot. 90. + Partowie 111. + Przemysł w Azji. + Hadrian. 47. + Cyceon. 142 +

Historia średniowieczna. Chłop angielski. 78. + Żydzi we Francji. 78. + Pokój Boży. 79. + Cezary z Gejsterbachu. 80. + Wesolek. Nauczyciel średniowieczny. 164. + Nożyński. Zdobycie Konstantynopola 1453. 81. + Żukowski: Św. Seweryn. 89. + Bitwa przy Hastings. 90. + Rudobrody i studenci. 91. + Abelarda „Tak i nie“. 91. Kronika Ekkeharda z Aurachu. 94. + Ganżyński: Powstanie chłopów angielskich w 14 w. 129. +

Historia nowożytna. Żukowski: Franklin w Paryżu. 72. + Ganżyński: Rotzylidowie 173. + Kiedy Francja zaczęła się zбоgacać. 92. + Pierwsze poselstwo tureckie we Francji. 92. + Pierwszy dziennik. 93. + Publiczna opinia angielska. 93. + Duchowieństwo we Francji XIX w. 93. + Grot: Na dworze duńskim w czasie rokoka. 113. + Pius X. a Francja. 112. + Ekspansja francuska po r. 1850. + Grot: Królowie duńscy epoki baroka. 132. + Żukowski: Rozwój wiadomości geograficznych. 137. + Uriel Acosta. 141. + Burboni i żołnierze napoleońscy. 44. Anglik — przeciwnik cywilizacji europejskiej. 48. + Zafowane dzielnice Anglii. 43. + Goethe i sztuka. 44. + Żukowski. Ambasador amerykański w Wilnie w r. 1812. + Willaume: Załoga Mantui w niewoli. 52. + Żukowski: Amerykański dyplomata XVIII w. 54. + Ganżyński: Persja w 19 w. 57. + Ganżyński: Aptekarz z Osnabruck. + Ganżyński: Franciszek I, król Francji. 154. + Filip hiszpański i Iwan Groźny. + Maria Stuart. 156. + Udział Anglii w wojnie światowej. 160. + Hiszpanie we Włoszech. 189. + Maksymilian I. 189.

Historia Polski do XVIII w. Dobrowolska: Biblioteka Zygmunta Augusta. 65. + Hłaskówna: Wit Stosz. 75. + Frycz: Uręczystości w akademii wileńskiej za Skargi. 177.

Historia Polski XVIII—XX w. Pamiętniki działań 17 dywizji Dąbrowskiego. 36. + Dziewanowski: Opis gubernii mińskiej 1812 r. 4. + Z pamiętnika rosyjskiego oficera Polaka. 15. + Makosińska: Ateny Wołyńskie. 152. + Willaume: Z politycznej satyry. 69, 84. + Hendrychowski: Wspomnienia z Kijowa 1858—1862. 101, 122. + Borysów — Berezyna. Relacje uczestników. 59. + Odrodzenie narodowe Śląska 21. Gen. Dziewanowski: Przyczyny nieszczęśliwie zakończonej kampanii 1812 r. 21. + Willaume: Niemcy a Polska. 187. + Anglia. 190. + Bitwa pod Sadową. 191.

Historia Rosji. Poddbite fińskie plemiona. 94. + Bolszewicy o sobie. 96. + Żukowski: Z dziejów prowokacji w Rosji. 108. + Tegoż: Uczłowieczenie bolszewickiej Rosji. 109. + Żona Aleksandra 111. + Prorok rosyjskiej katastrofy. 111. + Żukowski: Z dziejów kultury rosyjskiej. 9. + Przyczyny zniszczenia państwowości w Rosji. 109. + Żukowski: Powstanie państwa kijowskiego. 136. + Pisarz XVIII w. Szczerbatow 143. Czy istniał na Syberji handel ludźmi? 45. + Życie rosyjskie w utworach Lieskowa. 45. + Tatarinowa. 158. + Anglię w Rosji. 157.

Wojna światowa. Materiał wojenny zniszczony w Niemczech. 80. + Żukowski: Z dziejów wojny światowej. 116. + Francja w r. 1914.

Życie współczesne. Ganżyński: Kultura ukraińska. 74. + Bezrobocie. 96. + Konferencja pszeniczna w Londynie. 128. + Fosgen. 128. + Oglupianie dzieci. 128. + Hłasko - Pawlicowa: Egipt współczesny. + Też, Syria współczesna. 33. + Żukowski: Przesady w Indjach. 135. + Mniejszość niemiecka w Polsce. 136. + Przegląd polityczny i gospodarczy. 139. + Sprawa ukraińska. 140. + Górny Śląsk. 192. + Kultura Pracy w Anglii. 192.

Dzieje literatury. Hłaskówna: Powstanie listopadowe a Wyspiański. 1. + Rosyjsko - ormiańskiej literatury. 150.

Kongresy: Żukowski: Jak był zorganizowany kongres historyczny w Warszawie w r. 1933. 161, 182.

„PRZESZŁOŚĆ“

CZASOPISMO HISTORYCZNE DLA WSZYSTKICH

Wychodzi w Poznaniu 1-go każdego miesiąca.

Szerokie koła czytelników polskich nie posiadają odpowiedniej lektury historycznej. Książek z zakresu historii powszechnej mamy niezmiernie mało. Podręczniki dają wiadomości skąpe i bezbarwne, pomijając całkiem dzieje setek milionów ludzi: Chińczyków, Hindusów, Egipcjan wespół., nawet Amerykanów. Polak współczesny musi ogarniać jak najszersze widnokrąg! Nie powinien ignorować żadnego, choćby najodleglejszego narodu.

Czyż się śniło powstańcom z r. 1863, że jakiś Japonja we 40 lat potem zgruchocze gliniane nogi Kolosa Rosyjskiego i tem da początek naszemu wyzwoleniu? A czy wszystkim nam wiadomo, że 1.400.000 żołnierzy hinduskich przyczyniło się do zniszczenia potęgi germańskiej w 1915—18?

Czas najwyższy, aby powstało wydawnictwo, któreby budziło głębsze zainteresowanie się dziejami i współczesnem życiem kulturalnem i politycznem ludzkości. Życiorysy wybitnych ludzi, wspomnienia, charakterystyki epok i kultur, opowiadania, zestawienia chronologiczne, wskazówki bibliograficzne, nawet curiosa — oto co ma stanowić treść naszego pisma, które wychodzi od stycznia r. 1929 w Poznaniu pod redakcją lektora Un. Pozn. Piotra Zukowskiego.

W wydawnictwie tem będą stosowane poglądy, zawarte w pracy P. Zukowskiego „O nauczaniu historii w szkole średniej”. Poznań 1924. Głównem zadaniem pisma jest rozbudzenie zainteresowania, poruszenie umysłu i uczucia przez przedstawienie rzeczy interesujących w formie żywej, bez balastu naukowego. Redakcja rozporządza najnowszą literaturą zagraniczną.

Prenumerata na rok 1934 wynosi zł 7,—, półroczna 3,50, — kwartalnej nie przyjmujemy. Zagranicą 1 dolar rocznie. Zmiana adresu 50 gr.

Za numery zaginione odpowiada wyłącznie poczta, gdyż stosowany przez nią system wyklucza możliwość uchybień z naszej strony. Urzędy pocztowe posiadają spisy prenumeratorów i ich adresy i same zajmują się dystrybucją pisma, nadesłanego bez opasek. W razie nadesłania przez nas mniejszej liczby egzemplarzy — urząd pocztowy wnet wymaga uzupełnienia braków. Wobec tego nie przyjmujemy żadnych reklamacyj zaginionych numerów. Należy je skierować wyłącznie do swego urzędu pocztowego między 10 a 15 każdego miesiąca. Powtórnie wysyłamy po otrzymaniu 60 gr. za numer.

Prosimy przekazami pieniędzy nie przysyłać, lecz używać blankietów P. K. O. Pisać całkiem wyraźnie.

Roczniki „Przeszłości” z r. 1929, 1930, 1931, 1932 i 1933 są do nabycia w administracji po zł 6 — z przesłaniem. Dwa roczniki zł 11. Trzy roczniki — zł 16. Cztery — zł 20. Pięć — zł 23. Poznań, Karwowskiego 22. Konto P. K. O. 211 569.

Co zrobicie dla rozpowszechnienia „Przeszłości”, jedynego czasopisma historycznego dla wszystkich?!